SVs Bergensbudsjett for 2019

For de mange,

ikke for de få

Innhold

Innledning 3

Komite for helse og sosial 5

Tallforslag drift 5

Tallforslag investering 9

Målforslag 10

Budsjettmerknader 11

Komite for miljø og byutvikling 14

Tallforslag drift 14

Tallforslag investering 16

Målforslag 18

Budsjettmerknader 21

Komite for barnehage, skole og idrett 24

Tallforslag drift 24

Tallforslag investering 26

Målforslag 26

Budsjettmerknader 27

Komite for finans, kultur og næring 30

Tallforslag drift 30

Tallforslag investering 32

Målforslag 33

Budsjettmerknader 34

Forslag til skattevedtak: 37

Protokolltilførsel (saldering) 37

Innledning

Bergen – ein by for dei mange, ikkje for dei få.

Jeg hører at i New York
på hjørnet mellom 26. gate og Broadway
står det om vinteren hver kveld en mann
og skaffer de husløse som samler seg der
penger han samler inn, så de får plass på herberget.

Dette forandrer ikke verden.
Dette forbedrer ikke forholdene mellom menneskene.
Dette forkorter ikke utbyttingens tidsalder.
Men noen menn får plass på herberget.
Vinden blir holdt borte fra dem en hel natt.
Snøen som skulle falt på dem, faller på gaten.

Menneske, legg ikke vekk boken hvor du leser dette!
Noen mennesker har nå plass på herberget.
Vinden blir holdt borte fra dem en hel natt.
Snøen som skulle falt på dem, faller på gaten.
Men dette forandrer ikke verden.
Dette forbedrer ikke forholdet mellom menneskene.
Dette forkorter ikke utbyttingens tidsalder.

(«Herberget» av Bertolt Brecht)

No i førjulstida vert vi minte om å hjelpa vår neste. Men det held ikkje med juleaksjonar og innsamlingsgryter. Velgjerd er ikkje likestilt hjelp. Skattefinansiert velferd, helse- og sosiale tenester og omsorg gjennom stat og kommune gjer at ingen må stå med hua i handa og takka for milde gåver. Ingen skal måtta kjenna på ei audmjukande takksemd ved å ta imot hjelp. Å yta etter evne og ta imot etter behov er ingen forgangen klisje, men målet for ein sosialt utjamnande stat og kommune.

SV erkjenner at Bergen er ein økonomisk og sosial forskjellsby. Regjeringas politikk som så langt har gjeve 24 milliardar i skattelette til dei som har mest, men kutt i uføretrygd, alderspensjon og barnetrygd viser også att i Bergen. Inntil 5000 born lever i fattige familiar. Ein fattig er ein for mange i velferdsbyen som er målet vårt!

I ein by som lyfter alle inn i fellesskapen Bergen må det leggjast til rette for menneske med funksjonsnedsetjingar og for dei som slit med psykisk uhelse, anten dei er yngre eller eldre. Som kommune må vi gå til felts mot einsemd på alle tenkjelege vis. Når barnetala har gått ned og folk flytter på seg, vert familieband skjøre i kvardagen. I livets siste fase trengst det sterk offentleg omsorg. Vi må ikkje grua oss til å koma på sjukeheim, men vita at byen har ei «omsorgstrapp» som er tilpassa oss alle. Alternative buformer må snarast prøvast ut i eldreomsorga – og for andre kommunale bustader.

I byen for alle er barnehagen, som grunnskulen, knytt til skulekrinsen, på bornas premiss. Gåbyen vert eitt steg nærare realisering. Skulefruktordning for alle vil hjelpa på læring, og det vil skulemat gjera endå betre. Nærmiljøa må tilpassast born og rørslehemma; då vert dei betre for alle. Grøne lommer må gjerast levande til urbant landbruk og nærmiljøaktivitetar. Ein by for alle er ein grøn by. Her har Bergen langt att. Bylufta må bli helsesam for alle, ikkje berre dei som har råd til å sikra seg bustad i dei mest helsebringande områda i byen. I byen som i landet og verda: Skal vi berga miljø og klima, må den raude og sosialt utjamnande politikken liggja i botn. Det er dei mange som må stå opp for framtida om vi skal lukkast. Og einkvar må yta etter evne.

Dei tiltaka vi kan gjera på kommunenivå for klima og miljø er ikkje bagatellmessige. Munnhellet om å handla lokalt og tenkja globalt må liggja som eit premiss for all planlegging for areal og samferdsel. Byfjella utfordrar oss på godt naturvern og bruk for sauene til bønder i byn.

Bergen kommune er ein stor arbeidsgjevar, også i nasjonalt perspektiv. Myndiggjorde medarbeidarar som opplever tillit frå arbeidsgjevar vil auka kvaliteten på tenestene monaleg. Arbeidstider som er til å leva med i eit heilt yrkesliv vil gje medarbeidarar med overskot og kreativitet. Vi må setja oss som mål å innføra seks timars arbeidsdag og inkludera dei tilsette sine organisasjonar tett i eit slikt arbeid. Tillitsreforma må utvidast til alle tenesteområde. Bergen må bruka styrken vår til å ta rollen som pådrivar for likeløn i offentleg sektor.

I byen for dei mange og ikkje dei få er kulturtilbod av høg kvalitet tilgjengelege uavhengig av lommeboka til den einskilde borgar. Nasjonal kulturpolitikk må strekkja seg lengre enn til Oslo-gryta. Kode må bli statleg til liks med Nasjonalgalleriet. I stort og smått må det syda av amatørverksemd – og av profesjonelle kunstverksemd i kulturbyen Bergen.

Kommersiell stripping, trafficking og prostitusjon er utbyting av kvinner og kvinnekroppen. Bergen må byggja vårt internasjonale perspektiv på ikkje-utbyting. Utbytte kvinner må få hjelp til eit fritt liv av og i byen vår. I handel og vandel må Bergen kommune sikra oss mot at vi er med og gjev forteneste til krigsherrar og okkupantar.

Bergen har gode tradisjonar når det kjem til å kjempa for ein human asylpolitikk og ein inkluderande integreringspolitikk. Likevel veit vi at minoritetskvinner lever i undertrykkjande forhold og miljø og at born og unge ikkje får den fridom og tryggleik dei skal ha. Bergen kommune må styrkja arbeidet for at også desse skal få leva frie liv i byen sin.

Språkleg frigjering er også frigjering. Å kunna nytta sjå sitt eige skriftmål nytta av kommunen er viktig for dei av oss som nyttar nynorsk.» Det går mangt eit menneske og ser seg fritt ikring for Ivar Aasen si skuld,» sa Tarjei Vesaas.

I eit Bergen for dei mange og ikkje for dei få vil dei av oss som har best råd, måtta yta meir etter evne. Velferd, ikkje velgjerd, må vera den raude tråden i all kommunal politikk. Ein rettvis eigedomsskatt, dvs. med eit solidarisk botnfrådrag, vil gjera Bergen betre i stand til å vera velferdsbyen som tryggjer innbyggjarane dei tenestene og ordningane vi treng for å vera trygge og frie innbyggjarar når vi lever våre liv i byen blant dei sju fjell.

Komite for helse og sosial

Menneska gjer byen vakker er innskrifta på eitt av krusa til Kirkens Bymisjon. Bergen er på sitt aller vakraste dei gongene vi som velferdskommune greier å lyfta dei som treng vår hjelp inn i fellesskapen . Målet til velferdskommunen må vera nett at alle innbyggjarar skal oppleva seg som ein del av bysamfunnet.

Då må fattigdommen reduserast til vi ingen fattigdom har. SV vil auka sosialhjelpssatsane stegvis til SIFO-nivå, vi vil auka klestillegget især for born og vil at 80 % regelen skal innførast på nytt i 2019. På den måten lyfter vi både dei fattigaste og dei nest fattigaste i byen vår.

Bergen må forsera utbygginga av bustader for menneske med utviklingshemming og sjå til at bekvinninga innanfor feltet er så god at bebuarane i bufellesskap og elles kan ha ein god livskvalitet. Støttekontaktordninga må ikkje strupast, men utvidast.

Det trengst i alle fall ein sjukeheim meir enn byrådet har planlagt for dei næraste åra. Talet må tilsette må aukast både i langtidsavdelingar og i heimesjukepleien. Tiltak mot einsemd og for god psykisk helse må også forserast, likeeins ei god omsorg ved livets slutt. Ingen skal måtta døy åleine i vår kommune.

Bergens rusavhengige må få verdig hjelp. Forholda kring Straxhuset er uverdige, og det er vår von at partia i bystyret kan samla seg tverrpolitisk om å oppretta eit lågterskeltilbod i sentrum.

SV ynskjer ei storstilt satsing på kommunal bustadbygging og vil bruka den kommunale forkjøpsretten meir systematisk.

Trygge og kreative tilsette er beste sikringa for gode tenester. Tillitsreforma må utvidast til å gjelda tenestene gjennomgåande og må ikkje undergravast av knappe ressursar.

Tallforslag drift

Nr	Tjeneste-område	År	Beskrivelse av tiltak	Endringer	Øremerking	Inndekning	Votering
48	2	2019	Styrket bemanning barnevernet	4 500 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
49	4A	2019	Styrke Utekontakten	4 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
50	4A	2019	Utekontakten, prostitusjon		500 000	Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
51	4C	2019	Helsehjelp papirløse	300 000		Se samlet	Fremmet av: SV

Nr	Tjeneste-område	År	Beskrivelse av tiltak	Endringer	Øremerking	Inndekning	Votering
			flyktninger			saldering.	Støttet av:
52	4B	2019	Gradvis heving av sosialhjelpssatsene til SIFO-nivå	50 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
53	3A	2019	Økt bemanning hjemmetjenestene	12 500 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
54	3A	2019	Økt bemanning langtidsplasser sykehjem	12 500 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
55	3A	2019	Flere leger på sykehjem	6 300 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
56	3A	2019	Styrke psykologtjeneste sykehjem	1 500 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
57	3C	2019	Nye stillinger i bofellesskap	15 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
58	4B	2019	Økt klestillegg	4 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
59	4B	2019	Gjeninnføre 80 % regelen	16 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
60	3B	2019	Økning tjenester til funksjonshemmede	2 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
61	5A	2019	Skolehelsetjenesten	5 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
62	3A	2019	Satsing på "sosial omsorg" og bedre psykisk helse blant eldre	2 200 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
63	4A	2019	Drift eksisterende MO-sentre,	1 500 000		Se samlet	Fremmet av: SV

Nr	Tjeneste-område	År	Beskrivelse av tiltak	Endringer	Øremerking	Inndekning	Votering
			økte åpningstider etc.			saldering.	Støttet av:
64	5A	2019	Helsestasjoner	1 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
65	4B	2019	Kommunalt krisesenter for kvinner i aktiv rus – prosjekt	1 500 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
66	3A	2019	Videreutvikling av den kommunale bemanningstjenesten	3 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
67	4B	2019	Tilskudd Robin Hood huset	100 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
68	4B	2019	Tilskudd Bergen Røde Kors – nettverk etter soning	50 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
69	4B	2019	Tilskudd til Skeiv Ungdom	50 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
70	4B	2019	Avlastningstilbud for aleneforeldre	2 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
71	5B	2019	Økt kapasitet kommunal hjelpemiddelservice	2 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
72	4B	2019	Økt bemanning sosialtjenesten	4 500 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
73	3B	2019	Rådgivningskontoret for hørselshemmede utvides til et rådgivningskontor for hørselshemmede, døvblinde, synshemmede og blinde i Bergen kommune	1 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
74	4C	2019	Tilskudd Bergen Røde Kors -	450 000		Se samlet	Fremmet av: SV

Nr	Tjeneste-område	År	Beskrivelse av tiltak	Endringer	Øremerking	Inndekning	Votering
			inkluderende språktrening			saldering.	Støttet av:
75	4A	2019	Tilskudd "Back in the ring Bergen" - Yoga for rusavhengige	100 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
76	5A	2019	Tilskudd Fontenehuset	300 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
77	4B	2019	Tilskudd Bergen Uavhengige Sosialrådgivning (BUS)	20 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
78	5B	2019	Aurora-programmet	100 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
79	5B	2019	Tilskudd Informasjonssenteret Hieronimus	100 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
80	4B	2019	Tilskudd Jussformidlingen	25 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
81	4C	2019	Tilskudd SEIF - Selvhjelp for innvandrere og flyktninger	300 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
82	4B	2019	Tilskudd Veteranrådet	200 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
83	3A	2019	Kompetanse på livets siste fase (palliasjon), sykehjem og hjemmesykepleie	1 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
84	3A/5A	2019	Forebygging demens	750 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
85	3A	2019	"Eldreundersøkelse" i kommunen, kartlegge ensomhet og psykisk helse		600 000	Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:

Nr	Tjeneste-område	År	Beskrivelse av tiltak	Endringer	Øremerking	Inndekning	Votering
86	3A	2019	Trygghetssykepleiere	1 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
87	3D	2019	Tilskudd ROS Senter for spiseforstyrrelser - Informasjonsarbeid på skoler	300 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
88	3D	2019	Tilskudd Sammen - Studentenes psykiske helsetjeneste	100 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
89	3D	2019	Tilskudd Blå Kors - Kompasset Bergen	250 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
90	4B/5A	2019	Tilskudd Smaksverkstedet Bergen	25 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:

Tallforslag investering

Nr.	Tjeneste -område	År	Beskrivelse av tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
1	3C/4A/9	2019 - 2022	Kommunale boliger anskaffet ved bruk av kommunal forkjøpsrett	140 000 000		Fremmet av: SV Støttet av:
2	4A	2019 - 2022	MO-sentre, sprøyterom	20 000 000		Fremmet av: SV Støttet av:
3	3C	2019	Forsering av "Boligløftet Bergen"	10 000 000		Fremmet av: SV Støttet av:
4	3A	2019	Forprosjekt, nytt sykehjem	5 000 000		Fremmet av: SV Støttet av:

Målforslag

Nr.	Tjeneste-område	Beskrivelse av mål	Målemetode/-indikator	Tallfesting av mål for (2019)	Tallfesting av mål innen (2022)	Votering
1	2	Veiledende bemanningsnorm i barneverntjenesten	Barneverntjenester uten bemanningsnorm		0 %	Fremmet av: SV Støttet av:
2	3A	Aktivitetstilbud til alle eldre	Andel sykehjem uten aktivitets-tilbud som tilrettelegges av fagperson	-	0 %	Fremmet av: SV Støttet av:
3	3A	Sykehjemsplass eller omsorgsbolig til alle som trenger det	Andel som ikke har fått plass innen en måned etter at behovet er konstatert av lege	-	0 %	Fremmet av: SV Støttet av:
4	3A	Bedre dekning sykehjems- og omsorgsplasser	Andel tilgjengelige plasser pr. innbyggere over 80 år	-	23 %	Fremmet av: SV Støttet av:
5	3C	Egen bolig for alle psykisk utviklingshemmede	Andel psykisk utviklingshemmede uten egen bolig	-	0 %	Fremmet av: SV Støttet av:
6	3D	Nullvisjon for selvmord	Antall selvmord	-	Halvering	Fremmet av: SV Støttet av:
7	4A	Bosted til alle bostedsløse	Antall bostedsløse personer i Bergen	400	250	Fremmet av: SV Støttet av:

Nr.	Tjeneste-område	Beskrivelse av mål	Målemetode/-indikator	Tallfesting av mål for (2019)	Tallfesting av mål innen (2022)	Votering
8	4A	Nullvisjon for overdosedødsfall	Antall overdosedødsfall	Halvering	75 % reduksjon	Fremmet av: SV Støttet av:
9	05A	Økt tilgang til helsesøstre på skolen	Andel elever med daglig tilgang til helsesøstre på egen skole		100 %	Fremmet av: SV Støttet av:
10	05B	Flere fysioterapeuter i eldreomsorgen	Andel sykehjem uten fysioterapeut		0 %	Fremmet av: SV Støttet av:

Budsjettmerknader

SV_KHSO_1 (Boligkø)

Bystyret ser at kommunens boligkøer for flere ulike grupper kan se ut til å ha blitt permanente. Den kommunale forkjøpsretten må brukes aktivt for å skaffe til veie nye boliger.

SV_KHSO_2 (Sosialhjelp)

Et minimum av økonomisk trygghet er en nødvendig betingelse for å delta i samfunnslivet. Å falle utenfor er en stor belastning, som kan medføre passivitet, marginalisering og isolasjon. Bystyret ønsker derfor at statens institutt for forbruksforskning (SIFO) sine minimumssatser bør legges til grunn for fastsetting av sosialhjelpen i Bergen, som trinnvis må heves til dette nivået.

SV_KHSO_3 (Barnevern)

Det kommunale barnevernet utfører oppgaver av stor betydning, og må ha tilstrekkelige ressurser. Bystyret erkjenner at det kan være behov for ytterligere stillinger for å sikre nødvendig bemanning i det kommunale barnevernet.

SV_KHSO_4 (Sykefravær)

Bystyret viser til sykefraværsprosjektet på Bergan sykehjem i Kristiansund som har ført til nedgang i sykefraværet, sparte utgifter til vikarer og overtid, bedre arbeidsmiljø og økt rekruttering. Et vesentlig element i prosjektet har vært økt grunnbemanning. Bystyret ber derfor om at bemanningen økes ved utvalgte enheter innenfor helse- og omsorg. Ved utvalgte sykehjem bør man ha særskilt fokus på å øke aktiviteten mellom de eldre.

SV_KHSO_5 (Legedekning sykehjem)

Bystyret forutsetter at det skal være trygg legedekning i alle sykehjem, og vil derfor ha som mål at hver lege skal gå fra å ha ansvar for omtrent 100 pasienter til å ha ansvar for omtrent 70 pasienter.

SV_KHSO_6 (Bestiller-leverandørmodellen)

Bystyret vil advare mot økende byråkratisering av helse- og omsorgstjenestene. Bystyret ber om at de ansattes organisasjoner blir tatt med i et arbeid for å se på hvordan man kan avbyråkratisere tjenestene, inklusive å avskaffe bestiller-leverandørmodellen og legge ned forvaltningsenheten.

SV_KHSO_7 (Gjeninnføring av åttiprosentregelen for uføretrygdede og alderspensjonister)

Når en for stor andel av inntekten til uføretrygdede og alderspensjonister går til boligutgifter uthules muligheten til å delta i samfunnslivet for disse gruppene. Ved å gjeninnføre åttiprosentregelen ønsker bystyret å sikre at de med høye boutgifter beholder 80 prosent av ytelsene sine etter at boligutgifter er betalt.

SV_KHSO_8 (Nærkjøkken)

Et helhetlig mat- og ernæringsperspektiv er viktig for eldre og hjelpetrengende mennesker. Det må legges frem en plan for opptrapping av produksjonskjøkken på hver enkelt institusjon.

SV_KHSO_9 (Utekontakten)

Bystyret ser at det er viktig å tilføre Utekontakten flere ressurser slik at det oppsøkende og forebyggende arbeidet i bydelene kan rustes opp. Utekontakten må ha den nødvendige kapasiteten til raskt å møte endringer og bevegelser i målgruppene.

SV_KHSO_10 (Skolehelsetjeneste)

En god skolehelsetjeneste er et effektivt og godt forebyggende helsetiltak. God psykisk helse er viktig, og ettersom elever tilbringer store deler av hverdagen på skolen er det viktig å styrke skolehelsetjenesten med fokus på psykisk helse. Bystyret har som mål at innen 2022 skal alle skoler ha ansatt miljøterapeuter, og alle elever skal ha tilgang til helsesøster hver dag.

SV_KHSO_11 (MO-sentre i bydelene)

Helsetilbudet til de rusavhengige har ikke vært tilfredsstillende etter at Strax-huset ble flyttet. Bystyret ber om at det gradvis bygges ut MO-sentre og sprøyterom i flere bydeler, der behovet er størst, med åpningstider som avspeiler målgruppens behov.

SV_KHSO_12 (Fagpersoner på sykehjem)

Bystyret ber Byrådet om å sørge for at alle sykehjem i Bergen har en fagperson som stimulerer og tilrettelegger for aktivitet.

SV_KHSO_13 (BPA)

Retten til borgerstyrt personlig assistanse skal legge til rette for at personer med nedsatt funksjonsevne og stort behov for bistand kan leve et selvstendig og aktivt liv. Bystyret vil øke ressursene til BPA-ordningen for å sikre likeverdigheten til personer med nedsatt funksjonsevne.

SV_KHSO_14 (Klestillegget)

Klestillegget for sosialhjelpsmottakere motvirker sosial utestenging, og bedrer livskvaliteten. For at tillegget skal virke etter hensikten må det tas høyde for økningene i de reelle utgiftene. Bystyret vil derfor øke tillegget.

SV_KHSO_15 (Tillegg i sosialstønad til store barnefamilier)

Kommunen har et særlig ansvar for å sikre at barn i fattige familier ikke faller utenfor. Et virkemiddel i dette arbeidet er å sikre at familier med mange barn har tilstrekkelig økonomisk frihet. Bystyret ønsker derfor å sikre at egne tillegg i sosialhjelpen for store barnefamilier gjeninnføres.

SV_KHSO_16 (Boliger til psykisk utviklingshemmede)

Bystyret ønsker å innfri løftet fra 1994 om at det ikke skal være boligkø for mennesker med psykisk utviklingshemming. Alle psykisk utviklingshemmede må selv få være med å velge hvor de vil bo og med hvem.

SV_KHSO_17 (Hjemmehjelp)

Gode hjemmehjelpstjenester er avgjørende for livskvalitet og trivsel. Dersom man ønsker å bedre hjemmehjelpstjenesten bør man spørre de ansatte, og brukerne av tjenesten, heller enn eksterne konsulenter. Bystyret ønsker å sikre at alle får den hjelpen de trenger, og sørge for at den praktiske bistanden holder et akseptabelt nivå. Dersom arbeidet med tillitsreform skal bli en suksess må tilstrekkelig bemanning og tilstrekkelige ressurser sikres til tjenesten. Bystyret ser med bekymring på underfinansieringen på dette feltet.

SV_KHSO_18 (Sekstimersdag i Bergen)

Bystyret ber byrådet ta initiativ til å gå i dialog med arbeidstakerorganisasjonene i kommunen med mål om å innføre sekstimers normalarbeidsdag med full lønnskompensasjon.

Komite for miljø og byutvikling

Vi i Bergen SV jobber iherdig for en rask omstilling til nullutslippssamfunnet. Vår ambisjon er at Bergen skal være ledende innen moderne bærekraftig byutvikling. SV prioriterer kollektivtrafikk og myke trafikantene fremfor privatbilismen. Vi øker fokuset på energieffektivisering, og vi vil så raskt som mulig forbedre det offentlige byrommet med flere bilfrie gater, grønne lunger, lekeplasser, parsellhager, kunst, og offentlig finansierte reklamefrie toaletter. Vi jobber også for pilotprosjekt med miljøvennlig energiproduksjon på kommunens egne bygg, inkludert solceller på taket av AdO-arena.

Vi er utålmodige når det kommer til miljøvennlig og fremtidsrettet byutvikling og mener at kollektivtrafikken må prioriteres høyere. Vi vil ha ett utslippsfritt kollektivtilbud basert på bybane, trolleybuss og elbusser med tilgang til egne kollektivfelt på alle innfartsårer inkludert prioritering i lyskryss. Vi kan ikke akseptere at bussene står i de samme forurensende bilkøene som privatbilistene. Vi vil gjøre Bryggen bilfri og forsere byggingen av en sammenhengende sykkeltrase gjennom byen. Vi vil fjerne parkeringsplasser på gateplan i sentrum, og prioritere beboerparkering og bildeleordninger i p-husene. Vi ønsker flere bilfrie dager i sentrum og vil forsere arbeidet med pilotprosjektet bilfri bydel på Møhlenpris.

SV vil tilrettelegge bedre for barn og unge i byen med flere grønne lunger, flere lekeplasser, samt tilrettelegge for at flere av disse har universell utforming. Sist, men ikke minst vil vi sikre at alle bergensskolene får «hjertesoner» slik at alle barn kan gå og sykle trygt til skolen.

Tallforslag drift

Nr	Tjeneste-område	År	Beskrivelse av tiltak	Endringer	Øremerking	Inndekning	Votering
44	10B	2019-2022	Økte ressurser til tilsyn i byggesaker	4 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
45	8	2019-2022	Bilfrie dager i sentrum	2 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
46	10C	2019-2022	Bilfrie bydeler	4 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:

Nr	Tjeneste-område	År	Beskrivelse av tiltak	Endringer	Øremerking	Inndekning	Votering
47	10D	2019-2022	Klimasatsing - Tiltak for å sikre målet om et fossilfritt Bergen i 2030	10 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
48	8	2019-2022	Økt parkeringsavgift	-10 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
49	10A	2019	Styrket bemanning Byarkitekten	1 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
50	10D	2019-2022	Tilskuddsordning enøktiltak boliger	10 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
51	10A/B	2019-2022	Styrket kapasitet plan- og bygningsetaten	2 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
52	10D	2019	Bergen skog- og treplantings selskap	500 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
53	10D	2019-2022	Klima og miljøfond	4 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
54	10D	2019	Handlingsplan mot marin forsøpling	500 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
55	18B	2019	Prosjekt - Gjenbruk av tekstiler	800 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
56	10C	2019	Vedlikehold av eksisterende snarveier og barnetråkk	1 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
57	10B	2019	Ulovlighetskontroller byggesaker, miljø, naturvern	1 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
58	10A	2019	Økt bemanning Byantikvaren, brosteinsprosjekt		1 000 000	Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:

Nr	Tjeneste-område	År	Beskrivelse av tiltak	Endringer	Øremerking	Inndekning	Votering
59	10C	2019	Tilskudd Bergen elveforum	500 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
60	10A	2019	Prosjekt – Byromsutvikling i Vågsbunnen	300 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
61	10C	2019	Økt støtte dyrevernsorganisasjoner	1 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:

Tallforslag investering

Nr.	Tjeneste -område	År	Beskrivelse av tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
5	10C	2019	Parsellhager, skolehager og bynært landbruk	2 000 000		Fremmet av: SV Støttet av:
6	8	2019	Kollektivfelt på alle innfartsårer	5 000 000		Fremmet av: SV Støttet av:
7	8	2019	Regulering, flere trolleybusslinjer	1 000 000		Fremmet av: SV Støttet av:
8	8	2019	Sammenhengende sykkelruter	8 000 000		Fremmet av: SV Støttet av:
9	10A	2019	Offentlige toaletter, by-møbler	8 000 000		Fremmet av: SV Støttet av:
10	10C	2019	Økt satsing på barn og unges byrom, herunder aktivitetsparker	4 000 000		Fremmet av: SV Støttet av:
11	10C	2019	Universell utforming av lekeplasser	3 000 000		Fremmet av: SV Støttet av:

Nr.	Tjeneste -område	År	Beskrivelse av tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
12	8	2019	Tilrettelegging av snarveier i tilknytning til bybanestopp	1 000 000		Fremmet av: SV Støttet av:
13	10D	2019	Økt satsing energieffektivisering kommunale bygg	2 000 000		Fremmet av: SV Støttet av:
14	8	2019	Fysisk tiltak for bilfrie bydeler	4 000 000		Fremmet av: SV Støttet av:
15	10D	2019	Pilotprosjekt solceller på AdO-arena	500 000		Fremmet av: SV Støttet av:
16	8	2019	"Hjertesoner" rundt alle skoler og barnehager, fysiske tiltak	2 000 000		Fremmet av: SV Støttet av:
17	10C	2019	Drikkefontener i sentrum og parker	100 000		Fremmet av: SV Støttet av:
18	18B	2019	Kildesortering på bergensskolene	200 000		Fremmet av: SV Støttet av:
19	10A	2019	Prosjektmidler for å overta Kaigaten 1 og utvikle Middelalderpark (Nonneseter)	1 000 000		Fremmet av: SV Støttet av:
20	18B	2019	Gjenbruksstasjoner i alle bydeler	1 500 000		Fremmet av: SV Støttet av:
21	10A	2019	Bevaring og restaurering av historisk trebebyggelse	3 000 000		Fremmet av: SV Støttet av:
22	18B	2019	Utvidelse av pantering-ordningen	100 000		Fremmet av: SV Støttet av:

Målforslag

Nr.	Tjeneste-område	Beskrivelse av mål	Målemetode/-indikator	Tallfesting av mål for (2019)	Tallfesting av mål innen (2022)	Votering
11	8	Økt kollektivandel blant reisende i Bergen	Andel kollektivreisende	40 %	60 %	Fremmet av: SV Støttet av:
12	8	Økt andel syklende	Andel syklende	10 %	20 %	Fremmet av: SV Støttet av:
13	8	Redusert antall parkeringsplasser i Bergen sentrum	Antall parkerings-plasser	1000 færre p-plasser i sentrum	4000 færre p-plasser i sentrum	Fremmet av: SV Støttet av:
14	8	Køfritt kollektivtilbud på alle innfartsårer	Kollektivfelt på innfartsårer mot sentrum	75 %	100 %	Fremmet av: SV Støttet av:
15	8	Bilfritt Bryggen	ÅDT over Bryggen	0	0	Fremmet av: SV Støttet av:
16	8	Bilfrie dager i sentrum	Antall bilfrie dager i Bergen sentrum	50 (hver søndag)	Bilfritt sentrum - middelaldebyen	Fremmet av: Støttet av:
17	8	Sammenhengende sykkelveg igjennom sentrum	Etablert sykkelveg	Sammenhengende sykkelveg gjennom sentrum ferdig regulert	Sammenhengende sykkelveg gjennom sentrum etablert	Fremmet av: SV Støttet av:
18	8	Økt andel elever som går/sykler til skolen	Andel gående/ syklende elever	80 %	95 %	Fremmet av: SV Støttet av:
19	10D	Økt andel fornybar produksjon av strøm på kommunale bygg	kW effekt installert	50kW	500kW	Fremmet av: SV

Nr.	Tjeneste -område	Beskrivelse av mål	Målemetode/- indikator	Tallfesting av mål for (2019)	Tallfesting av mål innen (2022)	Votering
						Støttet av:
20	8	Andel skoler med hjertesoner	Andel skoler	50 %	100 %	Fremmet av: SV Støttet av:
21	10D	Etablere landstrøm i Bergen havn	Andel bruk av landstrøm for supply- og cruiseskip	20 %	100 %	Fremmet av: SV Støttet av:
22	10D	Reduserte klimagassutslipp	SSBs måling av CO2 - utslipp	25 %	75 %	Fremmet av: SV Støttet av:
23	18B	Redusere avfallsmengden	Andel reduksjon	10 %	25 %	Fremmet av: SV Støttet av:
24	18B	Økt andel kildesortering	Økt kildesortering	10 %	25 %	Fremmet av: SV Støttet av:
25	10D	Oppgradering av kommunens bygg til gjeldende standard mht. til energibruk	Andel boliger oppgradert	20 %	100 %	Fremmet av: SV Støttet av:
26	10C	Øke andel lekeplasser som er universelt utformet	Andel lekeplasser	5 %	20 %	Fremmet av: SV Støttet av:
27	8	Antall trolleybusslinjer i Bergen	Antall trolleybusslinjer	2	4	Fremmet av: SV Støttet av:
28	10A	Det offentlige i førersetet på arealutvikling i kommunen	Antall offentlige områdereguleringer	+5	+12	Fremmet av: SV Støttet av:
29	10B/7	Tilstrekkelig kapasitet til å føre tilsyn i byggesaker og drive branntilsyn	Økning i antall utførte tilsyn	10 %	30 %	Fremmet av: SV Støttet av:

Nr.	Tjeneste-område	Beskrivelse av mål	Målemetode/-indikator	Tallfesting av mål for (2019)	Tallfesting av mål innen (2022)	Votering
30	10A	Frigjøring av areal fra parkering til bolig, næring, offentlige formål møteplasser, grønne lunger/parsellhager.	Areal overført fra parkering til andre formål	20 %	80 %	Fremmet av: SV Støttet av:
31	10A	Økt andel p-plasser til bildeleordning i fortettingsområder	Økning i andel plasser	10 %	30 %	Fremmet av: SV Støttet av:
32	10D	Tilfredsstillende luftkvalitet	Indikatorer på www.luftkvalitet.info	Ingen dager med målinger på lilla og rødt nivå	Ingen dager med målinger på oransje nivå	Fremmet av: SV Støttet av:
33	10A 12E	Ivareta kulturminner, fredede og verneverdige bygg	Antall kulturminner, fredede og verneverdige bygg som går tapt	0	0	Fremmet av: SV Støttet av:
34	10A	Bevare brosteinsgatene i Bergen	Redusert andelen brosteinsgater dekket med asfalt	50 %	100 %	Fremmet av: SV Støttet av:
35	10C	Barn og unges byrom	Etablering av områder for aktivitetsparker for barn og unge	5	10	Fremmet av: SV Støttet av:
36	10C	Jordvern	Areal dyrket eller dyrkbar jord som blir nedbygd	0 %	0 %	Fremmet av: SV Støttet av:
37	10C	Flere parsellhager	Økning med referanse i	50 %	100 %	Fremmet av: SV

Nr.	Tjeneste -område	Beskrivelse av mål	Målemetode/- indikator	Tallfesting av mål for (2019)	Tallfesting av mål innen (2022)	Votering
			areal 2017			Støttet av:

Budsjettmerknader

SV_KMBY_1 (køfri kollektivtransport)

Bystyrets mange vedtak om kollektivfelt på 4-felts innfartsårer til Bergen sentrum er fortsatt ikke iverksatt. Det er byrådets ansvar å sikre at bystyrets vedtak blir fulgt opp. Når kommunen er avhengig av ikke-kommunale aktører er det byrådets oppgave å arbeide målbevisst for å sikre at disse bidrar til å oppfylle Bystyrets vedtak.

SV_KMBY_2 (trafikkregulering i Øvregaten og indre Sandviken)

Bystyret har, uavhengig av utbygging av bybane til Åsane, en målsetting om å gjøre Bryggen bilfri. I den sammenheng må det iverksettes trafikkregulerende tiltak i indre Sandviken og Øvregaten for å unngå at all trafikken som i dag kjører over Bryggen forflyttes dit. Bystyret ber byrådet om å fremlegge en plan for dette.

SV_KMBY_3 (bilfrie dager og områder)

Bergen bystyre vil ha flere bilfrie dager i sentrum i 2019 for å markere Bergen som miljøvennlig by og for å gi plass til bymessige markeringer, og gi rom for fotgjengere, syklister og aktiviteter i gatene. Bystyret ønsker ar det skal planlegges for å gjøre sentrum mest mulig bilfritt.

SV_KMBY_4 (raskere utbygging av sykkelveinett)

Bystyret ønsker en raskere takt på utbyggingen av sykkelveinett. Planressurser må prioriteres til dette formålet.

SV_KMBY_5(Hjertesoner rundt alle skoler)

Bystyret vil intensivere arbeidet med trafikksikkerhetsplan og ha som mål at alle elever i Bergensskolen har trygg skolevei for gange og sykkel.

SV_KMBY_7 (økt tempo på kommunale reguleringer)

Bystyret ønsker økt tempo og kapasitet på det kommunalt initierte planarbeidet og vil derfor styrke kapasiteten på Plan og bygningsetaten.

SV_KMBY_8 (økt kapasitet i tilsyn)

Bystyret ber om at kommunen utfører flere tilsyn i byggesaker og flere tilsyn av utleieboliger. For sistnevnte er det spesielt viktig å se til at boenhetene er lovlige og har tilfredsstillende brannsikkerhet og radon-gass nivå, samt avdekke ulovlig hyblifisering/seksjonering.

SV_KMBY_9 (frigjøring av gategrunn)

Bystyret ber om en plan for frigjøring av gategrunn i Bergen kommune. Flere områder kan frigjøres ved at gater og plasser blir stengt for parkering og åpnet for annen bruk. Eksisterende parkeringsanlegg kan bli brukt til beboerparkering og bildeling istedenfor gjesteparkering.

SV_KMBY_11(svevestøv og helsefare)

Bystyret har merket seg at Folkehelseinstituttet med støtte i ny forskning har anbefalt å skjerpe grensene for tillatt mengde av både grove og fine partikler i luften, og ber derfor om at disse grensene innarbeides i Bergen kommune sine rapporter og handlingsplaner for bedret luftkvalitet.

SV_KMBY_12 (miljødifferensiert havneavgift og landstrøm)

Bystyret ber om at arbeidet med å bygge ut flere anlegg for landstrøm blir forsert. Bystyret ber videre om at det igangsettes et arbeid for å utvikle og innføre havneavgifter med en reell avvisende effekt.

SV_KMBY_13 (vedlikehold av fredede og verneverdige bygg)

Bystyret ønsker kraftige grep mot forfall i fredede og verneverdige bygg. Muligheten for å gjøre utbedringer på eiers kostnad må benyttes i større grad.

SV_KMBY_14 (brostein)

Bergens brosteinstradisjon stekker seg tilbake til 1500-tallet. I tillegg til å være en tradisjonsbærer, er det langt mindre svevestøv i brosteinsdekke enn i asfalt. Bystyret ønsker en registrering av hvilke gater i Bergen som i dag har, og/eller tradisjonelt har hatt, brosteinsdekke og et eget prosjekt for å sikre at disse blir videreført som brosteinsgater av god teknisk kvalitet og i bergensk tradisjon når det gjelder mønstre og utførelse. Prosjektet må også ta for seg utfordringer knyttet til universell utforming og sykling.

SV_KMBY_15 (reklame rettet mot barn og unge i byrommet)

Barn og unge er spesielt sårbare for reklame. Bystyret ønsker å motvirke økt kjøpepress og kroppspress mot barn og unge og ber byrådet i en egen sak utrede hvordan kjøpepress og kroppspress mot disse sårbare gruppene kan reduseres i det offentlige rom.

SV_KMBY_16 (barnas byrom)

Bystyret ønsker en forsterket satsing på barnas byrom, og ønsker i tillegg å utvide satsingen slik at den i tillegg inkluderer en egen satsing på ungdommens byrom. Ulike aldersgrupper har ulike behov, og gode oppvekstmiljø gir god tilrettelegging for alle. Særlig trengs en satsing på etablering av flere områder under tak og å stimulere til aktivt bruk av byrommet for ungdom.

SV_KMBY_17 (byrom og universell utforming)

Nye og eksisterende byrom blir etablert og oppgradert /utformet slik at så mange som mulig kan delta aktivt uavhengig av funksjonsevne.

SV_KMBY_18 (offentlige toalett)

Bystyret ber om en plan for opprusting av og bygging av flere offentlige toalett. Åpne toalettfasiliteter er viktig for å fremme bruk av byrommet. I tillegg til trafikknutepunkt bør også parker og andre større møteplasser ha egne toalett med daglig tilsyn og renhold.

SV_KMBY_19 (jordvern)

Matjord er ikke en fornybar ressurs, og dessverre er det slik at stadig mer matjord går tapt. Bystyret ber om en plan for hvordan Bergen kommune kan hindre ytterligere tap av matjord.

Sammenhengende jordbruksområder bør gis varig vern.

SV_KMBY_20 (klima og miljøfond)

Gjennom Grønn Strategi har Bergen kommune satt seg som mål at Bergen skal være fossilfri i 2050. Natur- og miljøvernorganisasjonene kan spille en nøkkelrolle i å nå disse målene.

SV_KMBY_21 (dyrevern)

Bystyret ønsker å styrke dyrevernarbeidet ved å øke ytterligere støtten til kommunens dyrevernorganisasjoner.

SV_KMBY_22 (lyskryss)

Bystyret vil sikre lyskryssprioritering for bussene slik at de kommer raskere frem.

SV_KMBY_23 (parkeringsavgift kjøpesentre)

Bystyret vil arbeide for at det skal være mulig å innføre parkeringsavgift på alle nye og allerede etablerte kjøpesenter i kommunen.

Komite for barnehage, skole og idrett

En god barndom varer hele livet. SV vil bruke mer penger på de minste. Vi vil øke voksentettheten i skole og barnehage, så alle barn blir sett og de ansatte får bedre tid til å gjøre den viktige jobben de gjør. I tillegg vil vi gi mer ressurser til spesialpedagogikk, så alle barn kan få den oppfølgingen de trenger.

Penger gitt til barnehage skal brukes for barn, ikke profitt for voksne. Derfor vil SV si nei til flere kommersielle barnehager og etablere flere kommunale barnehageplasser. Vårt mål er at alle skal ha en barnehage nært der de bor, sånn at så mange som mulig kan la bilen stå når de følger de minste i barnehagen. Det gjør travle morgener litt mindre travle og luften vår litt renere. Derfor vil vi satse på en kraftig utbygging av barnehager rundt om i byens nærmiljøer.

Alle barn, uansett bakgrunn, skal ha like muligheter i skolen. Vi vil gjøre SFO gratis, og starter med alle førsteklassingene. SV vil innføre gratis skolemat for å bidra til sosial utjevning, bedre konsentrasjon og en kjekkere skolehverdag. Trivselen er vel så viktig som det faglige, og ingen barn skal grue seg til å gå på skolen. Bergen Kommune kan aldri akseptere at elever opplever seksuell trakassering, diskriminering, mobbing, rasisme eller trusler om vold. Vi vil styrke skolehelsetjenesten med miljøterapeuter eller skolepsykologer på alle skoler. For å forebygge seksualisert vold og mobbing vil vi la elever gjennomgå kurs med fokus på respekt, grenseforståelse og grensesetting.

Bergen er en mangfoldig by med et mangfold av idretter. Både dem som driver med organisert og egenorganisert idrett skal ha gode muligheter til det. Derfor vil vi gi mer midler til Idrettsrådet, og etablere utlånsordninger av sportsutstyr i alle bydeler.

Tallforslag drift

Nr	Tjeneste-område	År	Beskrivelse av tiltak	Endringer	Øremerking	Inndekning	Votering
62	1B	2019	Mobbeombud	1 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
63	13	2019	Økt støtte til Idrettsrådet		500 000	Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
64	1B	2019	Egen kartlegging av seksuell trakassering og seksualisert		500 000	Se samlet saldering.	Fremmet av: SV

Nr	Tjeneste-område	År	Beskrivelse av tiltak	Endringer	Øremerking	Inndekning	Votering
			mobbing i ungdomsskolen				Støttet av:
65	1B	2019	Forsøk med selvforsvarskurs for jenter 10. klasse		500 000	Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
66	1B	2019	Demokratiprosjekt i ungdomsskolen		150 000	Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
67	1A	2019	Styrket grunnbemanning barnehage	10 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
68	1B	2019	Gratis smøremåltid SFO	26 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
69	1B	2019	Økt driftstilskudd Bergensskolen	9 500 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
70	1B	2019	Skolematordning	15 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
71	1B	2019	Gratis SFO for alle barn på 1. trinn	38 500 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
72	1A/1B	2019	Økt satsing spesialpedagoger		2 500 000	Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
73	1A	2019	Tilsyn med kommersielle barnehager	1 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
74	13	2019	Felles utlånsordninger av sportsutstyr i alle bydeler	1 500 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:

Tallforslag investering

Nr.	Tjeneste-område	År	Beskrivelse av tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
23	1A	2019 - 2022	Nye kommunale barnehageplasser, både nybygg og oppkjøp	200 000 000		Fremmet av: SV Støttet av:
24	1A	2020	Rehabilitering Laksevåg barnehage	15 000 000		Fremmet av: SV Støttet av:
25	1A	2019	Oppgradering av uteareal barnehager	2 500 000		Fremmet av: SV Støttet av:
26	13	2019	Vedlikehold idrettshaller	2 000 000		Fremmet av: SV Støttet av:

Målforslag

Nr.	Tjeneste-område	Beskrivelse av mål	Målemetode/-indikator	Tallfesting av mål for (2019)	Tallfesting av mål innen (2022)	Votering
38	1A	Nærbarnehage til alle barn	Andel barn med barnehageplass innenfor sin skolekrets	-	100 %	Fremmet av: SV Støttet av:
39	1A	Øke andelen kommunale barnehageplasser	Nye kommunale barnehageplasser målt mot dagens antall	-	Fra 30 % til 35 %	Fremmet av: SV Støttet av:
40	1A	Økt bemanning i barnehagene, barn under ett år	Antall ansatte per 2.barn under ett år		Én ansatt per 2. barn under ett år.	Fremmet av: SV Støttet av:
41	1A	Økt bemanning i barnehagene,	Antall pedagoger og barne- og		Én pedagog og to	Fremmet av: SV

Nr.	Tjeneste-område	Beskrivelse av mål	Målemetode/-indikator	Tallfesting av mål for (2019)	Tallfesting av mål innen (2022)	Votering
		barn under tre år	ungdomsarbeidere /assistenter per 9. barn		barne- og ungdomsarbeidere/assistenter per 9. barn	Støttet av:
42	1A	Økt bemanning i barnehagene, barn over tre år	Antall pedagoger og barne- og ungdomsarbeidere /assistenter per 18 barn		Én pedagog og to barne- og ungdomsarbeidere/assistenter per 18 barn	Fremmet av: SV Støttet av:
43	1A	Økt andel mannlige ansatte i barnehagene	Andel mannlige ansatte i prosent		20 % mannlige ansatte	Fremmet av: SV Støttet av:
44	1B	Gratis skolefrukt til alle skoler	Antall skoler der elevene får gratis frukt på skolen	-	100 %	Fremmet av: SV Støttet av:
45	1B	Ikke hjemmelekser i barneskolen	Antall skoler som ikke har hjemmelekser	6	25	Fremmet av: SV Støttet av:
46	1B	Miljøterapeuter eller skolepsykologer på alle skoler	Andel skoler med miljøterapeuter eller skolepsykolog	25 %	100 %	Fremmet av: SV Støttet av:
47	1B/5A	Alle elever i 9. klasse skal gjennomgå kurs med fokus på grensesetting og grenseforståelse	Andel elever som får gjennomgå kurset	-	100 %	Fremmet av: SV Støttet av:
48	13	Full svømmedyktighet ved tiårsalderen	Antall barn som kan svømme ved tiårsalderen	-	100 %	Fremmet av: SV Støttet av:

Budsjettmerknader

SV_KBSI_1 (nærbarnehage til alle barn)

Bystyret har en visjon om alle barn i Bergen skal ha rett til plass i barnehage innenfor sin skolekrets.

SV_KBSI_2 (bemanningsnorm i barnehagene)

Bystyret vedtar bemanningsnorm på en voksen per andre barn under ett år, en voksen per tredje barn under tre år og en voksen per sjette barn over tre år.

SV _KBSI _3 (Utvide ordningen med skolelekser/ leksefri skole)

Bystyret ønsker å utvide ordningen med barneskoler uten hjemmelekser til å gjelde minst seks skoler i 2019.

SV_KBSI_4 (gjeninnføre skolefrukt)

Sunt kosthold og nok energi er viktig for elevenes helse og læring. Derfor vil bystyret fra august 2019 tilbakeføre skolefruktordningen.

SV_KBSI_5 (skolemåltider og fysisk aktivitet)

Bystyret vil understreke at fysisk aktivitet og sunt kosthold er viktig for at skolene skal være en god arena for læring, og vil derfor ha ordninger med skolemåltider kombinert med mer vekt på fysisk aktivitet på skoler i Bergen. Alle nye skoler som bygges i Bergen kommune skal ha kantine med mulighet for å servere mat.

SV_KBSI_6 (uavhengig mobbeombud)

Det opprettes et mobbeombud, som skal være et tilbud når skolens tiltak mot mobbing ikke er tilstrekkelige. Mobbeombudet skal både arbeide forebyggende, bidra med kompetanse på området, følge opp skolens arbeid med handlingsplaner mot mobbing og bidra i saker som ikke lar seg løse lokalt.

SV_KBSI_7 (arbeid for god psykisk helse)

God psykisk helse er viktig, og ettersom elever tilbringer store deler av hverdagen på skolen er det viktig å styrke skolehelsetjenesten med fokus på psykisk helse. Bystyret har som mål at innen 2022 skal alle skoler ha ansatt miljøarbeider, og alle elever skal ha tilgang til helsesøster hver dag.

SV_KBSI_8 (kartlegging av seksuell trakassering i ungdomsskolen)

Seksuell trakassering er uønsket, trakasserende oppmerksomhet rettet mot kjønn, kropp eller seksualitet. Bystyret ser alvorlig på denne formen for trakassering, og mener det bør bekjempes på samme måte som mobbing. For å kartlegge omfanget av slik trakassering ber bystyret om at det gjennomføres en egen, omfattende kartleggingsundersøkelse om seksuell trakassering på byens ungdomsskoler i løpet av 2019. Undersøkelsen kan foregå i samarbeid med Universitetet i Bergen.

SV_KBSI_9 (opplæring for grensesetting og mot trakassering og seksualisert vold)

Bystyret ser alvorlig på seksualisert mobbing og vold, og ønsker å forebygge så tidlig som mulig. Bystyret ber om at det i 2019 gjennomføres prøveprosjekt ved utvalgte skoler for elever i 9. klasse i grensesetting, respekt og grenseforståelse. Kursene skal la elevene diskutere personlige grenser, seksuell trakassering, kjønn og legning.

SV_KBSI_10 (selvforsvarskurs med fokus på trygghet og grensesetting)

Seksualisert mobbing og vold er svært alvorlig, og rammer blant annet ved å fjerne trygghet og frihet. Bystyret ber om at alle jenter i 10. klasse gjennomgår et selvforsvarskurs. Kurset har som mål å gi jentene trygghet, samt kunnskap om grensesetting.

SV_KBSI_11 (Idrettsrådet)

Idrettsrådet gjør et viktig koordineringsarbeid for idretten i Bergen og er en viktig støttespiller for det enkelte idrettslag. Omfanget for samfunnsnytten av arbeidet rettferdiggjør en økt driftstøtte, for å gi økt ramme til flere ansatte.

SV_KBSI_12 (driftsmidler Bergensskolen)

Bystyret er av den klare oppfatning at når skolene i Bergen får flere oppgaver, skal det også følge med flere midler til å løse disse oppgavene. Derfor vil bystyret øke rammen for driftsmidler til skolene i kommunen.

SV_KBSI_13 (nye kommunale barnehager)

Penger gitt til barnehage skal brukes for barn, ikke profitt for voksne. Derfor vil Bystyret si nei til flere kommersielle barnehager og i stedet bygge nye kommunale barnehageplasser.

Komite for finans, kultur og næring

Bergen kommune er en stor tjenesteleverandør, en stor arbeidsgiver og en stor innkjøper. Vi er avhengige av en statlig politikk som sikrer god finansiering av velferden i kommunen vår, men samtidig er det mye vi selv kan gjøre for å utvikle kvaliteten i de offentlige tjenestene.

Det er gjennom kommunens arbeidsgiver- og innkjøpspolitikk vi demonstrerer hvilken by vi ønsker å være. Når vi viser de ansatte tillit og sikrer dem gode arbeidsbetingelser forplanter det seg ut til byens innbyggere i form av bedre kommunale tjenester.

Vi må en gang for alle bli kvitt velferdsprofittørene, og bekjempe alle former for sosial dumping. Vi må ansette flere lærlinger for å møte fremtidens utfordringer. Fremfor alt må vi kunne tilby våre ansatte hele, faste stillinger på trygge, stabile og velorganiserte arbeidsplasser med tilstrekkelig bemanning og meningsfulle oppgaver. Det er også naturlig at vi begynner å tilrettelegge for 6-timersdag med full lønnskompensasjon.

Kommunen skal ha et bevisst forhold til sine egne innkjøp og investeringer. Vi kan ikke ha penger i fond som bryter kommunens etiske retningslinjer. Vi kan ikke kjøpe tjenester av selskaper som er knyttet til skatteparadis.

En god kulturpolitikk handler om å sikre mangfold, og legge til rette for et levende og kritisk ordskifte. For SV er det en prioritet å sikre Sentralbadet som hjem for to av våre viktigste institusjoner, Carte Blanche og BIT – Teatergarasjen.

Tallforslag drift

Nr	Tjeneste-område	År	Beskrivelse av tiltak	Endringer	Øremerking	Inndekning	Votering
75	14	2019	Bergen kommune stopper tilskudd til Hordaland olje og gass (HOG)	-502 628		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
76	15	2019	Kutt i politikerlønninger (20 %)	-5 900 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
77		2019	Økt skatteinngang pga. økt bemanning Kemneren	-8 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
78	16	2019	Styrket innsats skatteunndragelse (Økt bemanning Kemneren)	2 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
79	12A	2019	Økning i sekkepost for kultur	2 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:

Nr	Tjeneste -område	År	Beskrivelse av tiltak	Endringer	Øremerking	Inndekning	Votering
80	12A	2019	Økning i tilskudd til kulturkontorene	1 900 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
81	16	2019	Effektivisering innkjøp	-38 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
82	16	2019	Redusert konsulentbruk	-10 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
83	16	2019	Redusert anbud	-5 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
84	16	2019	Redusert sykefravær	-10 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
85	16	2019	Redusert vikarbruk	-15 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
86	12D	2019	Økte åpningstider bibliotek	3 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
87	12B	2019	100 nye elevplasser kulturskolen	1 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
88	12B	2019	Innføre 20 % søskenmoderasjon i kulturskolen	700 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
89	11A	2019	Ansette flere lærlinger	2 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
90	12A	2019	Økning ungdomsklubber	1 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
91	12A	2019	Tilskudd Fortidsminneforeningen	100 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:

Nr	Tjeneste -område	År	Beskrivelse av tiltak	Endringer	Øremerking	Inndekning	Votering
92	16	2019	Prosjekt - Samlet kommunal boligetat	1 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
93	12A	2019	Utredning av fritidsklubber for barn fra 5. - 7. trinn	500 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
94		2019	Tilskudd Nei til atomvåpen	100 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
95	6	2019	Overføringer til trossamfunn	-15 000 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
96	12A	2019	Kommunal guidesertifisering	170 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:
97	12A	2019	Tilskudd Tanketinget	20 000		Se samlet saldering.	Fremmet av: SV Støttet av:

Tallforslag investering

Nr.	Tjeneste -område	År	Beskrivelse av tiltak	Endringer	Inndekning	Votering
27	10D	2019	Energibesparende tiltak, ENØK-fond (kommunale bygg)	50 000 000		Fremmet av: SV Støttet av:
28	12A	2019	Rampe på Kode 4 for bevegelseshemmede	150 000		Fremmet av: SV Støttet av:

Målforslag

Nr.	Tjeneste-område	Beskrivelse av mål	Målemetode/-indikator	Tallfesting av mål for (2019)	Tallfesting av mål innen (2022)	Votering
49	16	Hindre sosial dumping hos alle leverandører i Bergen kommune	Andel leverandører med rammeavtale/AI vorlig avvik tilsyn	100 % /0-1	100 % /0-1	Fremmet av: SV Støttet av:
50	16	Bergen som skatteparadisfri sone	Antall selskaper som leverer til Bergen kommune og er knyttet til et skatteparadis	0	0	Fremmet av: SV Støttet av:
51	16/21	Bergen kommune skal drive bevisste, etiske investeringer	Andel fond/selskap som Bergen kommune har penger i som bryter kommunes etiske retningslinjer for investeringer.	0	0	Fremmet av: SV Støttet av:
52	16	Fairtrade i alle innkjøp og anbud	Bergen kommune legger vekt på fairtrade i alle aktuelle innkjøp og anbud	100 %	100 %	Fremmet av: SV Støttet av:
53	16	Nei til profitt i velferden (barnevern, rusomsorg, eldreomsorg og skole).	Antall selskaper som tar profitt fra nevnte tjenester.	-	0	Fremmet av: SV Støttet av:
54	16	Utvikle bedre arbeidstidsordninger i samarbeid med partene i arbeidslivet for å gi flere mulighet til hele stillinger	Andelen heltidsstillinger øker		50 %	Fremmet av: SV Støttet av:
55	11A	Flere lærlinger ansatt i Bergen	Andel lærlinger pr 1000		3	Fremmet av: SV

Nr.	Tjeneste-område	Beskrivelse av mål	Målemetode/-indikator	Tallfesting av mål for (2019)	Tallfesting av mål innen (2022)	Votering
		kommune	innbyggere			Støttet av:
56	11B	Stans i bruk av private vikarbyrå	Kutt i bruk av private vikarbyrå	25 %	100 %	Fremmet av: SV Støttet av:
57	14	Næringsavdelingen skal aktivt bidra til at bedrifter får rådgivning i bærekraftig drift	Bedrifter som ønsker veiledning for bærekraftig produksjon som får det.	-	100 %	Fremmet av: SV Støttet av:
58	14	Kurs i entreprenørskap inkluderer undervisning om samvirke i Etablerersenteret	Andel kurs som inkluderer samvirke	100 %		Fremmet av: SV Støttet av:
59	17A	Universell utforming av IKT-utstyr	Andel av nytt IKT-utstyr som er universelt utformet	100 %		Fremmet av: SV Støttet av:

Budsjettmerknader

SV_KFKN_1 (Sosial dumping)

Sosial dumping og organisert kriminalitet er et økende problem. Bergen kommune har som en stor innkjøper av varer og tjenester både sjanse og plikt til å arbeide aktivt mot denne form for kriminalitet. Bystyret vil derfor styrke tilsyn med ulike typer av innkjøp til kommunen.

SV_KFKN_2 (Lærlinger)

Bystyret ønsker å ansette flere lærlinger for å gi de som går yrkesfag muligheten til å fullføre utdanningen sin.

SV_KFKN_3 (Ansvarlig arbeidsgiverpolitikk)

Bystyret ønsker at Bergen kommune skal drive en arbeidsgiver- og rekrutteringspolitikk som sikrer alle rett til full stilling. Det må derfor fremmes en tidfestet handlingsplan for å øke opp tallet på heltidsstillinger. Planen må lages i samarbeid med de ansatte sine organisasjoner og i kontakt med bruker- og pårørendeorganisasjoner. Flere hele stillinger vil føre til at brukerne får færre ansatte å forholde seg til.

SV_KFKN_4 (Bydelsbibliotek)

Alle bydeler skal ha minst et bibliotektilbud, og bystyret vil derfor sørge for Ytre Arna får beholde sitt bibliotek og at Laksevåg får sitt tilbake. Bystyret ønsker samtidig økt åpningstid ved bibliotekene i bydelene.

SV_KFKN_5 (God infrastruktur for korps og musikkforeninger)

Alle korps og lokale musikkforeninger skal være sikret lager og skikkelige øvingslokaler. Bystyret legg til grunn at korps/musikkforeninger som ikke har tilfredsstillende lokaler skal få hjelp av Bergen kommune. Bystyret forutsetter at både skolebygg, kulturhus, bydelshus m.m. skal ha mulighet til å dekke behovene som korpsene har.

SV_KFKN_6 (Ekserserhuset)

Bystyret minner om at Ekserserhuset trenger en relevant tomt etter at det i 2001 ble nedmontert og fjernet fra Jonsvollskvartalet. Selve gjenreisingen av Ekserserhuset blir kostnadsfritt for Bergen kommune og skal dekkes av Sparebanken Vest. Bystyret ber om at en ny tomt blir tilgjengelig til sommeren 2019 og at målet er at 200-årsjubileet for Ekserserhuset kan skje i 2021.

SV_KFKN_7 (Tillitsreformen)

Bystyret vil utvide den allerede vedtatte tillitsreformen til å gjelde både tjenester til utviklingshemmede, skoler og barnehager, og andre naturlige tjenesteområder.

SV_KFKN_8 (Økt statlig bidrag til kommunene)

Bystyret ber byrådet om å engasjere seg for en nasjonal og statlig velferdspolitikk som fullfinansierer veksten i kommunenes aktivitet, og mot en skattekuttpolitikk som svekker finansieringen av velferden.

SV_KFKN_9 (Arnatunnelen AS og HOG)

Bystyret selger aksjene til Arnatunnelen AS og tilskudd til HOG kuttes som helhet.

SV_KFKN_10 (Rettferdig handel)

Bergen kommune skal drive bevisste etisk investeringer. Bergen kommune skal ikke ha penger i noen fond/aksjer som bryter kommunens etiske retningslinjer for investering. I tillegg skal Bergen kommune legge vekt på fairtrade i alle aktuelle innkjøp og anbud.

SV_KFKN_11 (boligetat)

Bystyret vil begynne arbeidet med å omstrukturere alle kommunens virksomheter på boligområdet, og samle verdikjeden i en egen kommunal boligetat som kan utføre sosial boligbygging og eiendomsforvaltning.

SV_KFKN_12 (heltid)

Bergen kommune skal være en arbeidsgiver som tilbyr hele faste stillinger til sine ansatte. I forlengelse av dette er det neste naturlige skrittet tilrettelegging for 6-timersdag med full lønnskompensasjon, som gir de ansatte mer stabile arbeidsforhold.

SV_KFKN_13 (energisparing)

Etterslepet i energieffektivisering av den kommunale bygningsmassen er stort. Bystyret vil derfor få fremgang i de nødvendige investeringene i ENØK-tiltak.

SV_KFKN_14 (lokaldemokrati)

I forbindelse med lokaldemokratireformen ønsker bystyret å løfte lokaldemokratiarbeidet ytterligere ved å gi midler til Tanketinget, en lokal organisasjon som jobber for å fremme idéen om deliberativt demokrati og større politisk deltakelse for befolkningen.

SV_KFKN_15 (kommunal guidesertifiseringsordning)

Kommunen har forpliktet seg til å vurdere en ordning der den kan stå som en uavhengig arrangør av en eksamensordning og godkjenning av lokale guider som har gjennomgått teoretisk og praktisk opplæring. Denne modellen har vært benyttet i Oslo i over 20 år og fungerer godt. Bystyret ønsker å sikre høy og relevant kompetanse og kvalitet på lokale guidetjenester og vil innføre den kommunale guidesertifiseringsordningen fra 2019.

SV_KFKN_16 (Kode)

Bystyret vil gå i dialog med staten med mål om at Kode skal bli nasjonalt, på linje med Nasjonalmuseet.

Forslag til skattevedtak:

Lik byrådets innstilling med følgende endringer:

Skattesatsen for boligdelen av eiendommer settes til 3,6 promille for 2019. Årlig økende, med halv promille til 4,1 promille i 2020 og 4,6 promille i 2021.

Bunnfradraget økes til 1 100 000 kr i 2019. Bunnfradraget økes i 2020 og 2021.

Forslag til generelle merknader

SV_skatt_1 (økt ramme)

Bystyret registrerer at dersom SVs alternative statsbudsjett for 2019 hadde blitt vedtatt ville Bergen kommune fått 188 393 000 kr mer i frie inntekter.

Protokolltilførsel (saldering)

SV sitt alternative bybudsjett for 2019 innebærer en merutgift på 286 110 000 kr sammenlignet med byrådets opprinnelige oppstilling. Merutgiftene er saldert via innsparinger og økte inntekter fra eiendomsskatt. Se tabell under for detaljer.

Merinntekter	
Økte inntekter fra eiendomsskatt, bolig og fritidseiendom	181 207 372
Innsparinger tjenesteområdene 6, 8, 14, 15, 16.	104 902 628
Sum merinntekter	286 110 000